

Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 30 stycznia 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zwalczania wścieklizny u ludzi i zwierząt.

Na podstawie art. 11 p. 4 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób występujących nagminnie (Dz. U. R. P. № 67, poz. 402), art. 1126—1148, rosyjskiej ustawy lekarskiej (ros. Zb. Pr. tom. XIII, wyd. 1905 r.), ustawy austriackiej z dn. 6 sierpnia 1909 r. w przedmiocie zapobiegania zaraźliwym chorobom odzwierzęcym i ich tępieniu (Dz. U. R. P. № 177) zarządza się co następuje:

§ 1. Psy i inne zwierzęta domowe wściekle lub podejrzane o wściekliznę powinny być przez właściciela lub ich dozorcę natychmiast zamknięte w miejscu zupełnie bezpiecznym aż do interwencji właściwej władzy administracyjnej I instancji, która powinna być natychmiast powiadomiona o każdym przypadku wymienionej choroby lub podejrzenia o nią. W razie niemożności schwywania lub przetrzy-

rania w zupełnie bezpiecznym zamknięciu psów lub kotów, zdradzających objawy wścieklizny, bez narażenia ludzi lub innych zwierząt na niebezpieczeństwo, zwierzęta wspomniane powinny być natychmiast zabite.

W razie pokąsania człowieka, każde zwierze domowe powinno być oddane natychmiast pod obserwację lekarza weterynaryjnego, aż do ustalenia rozpoznania.

§ 2. Przed interwencją państwowego lekarza weterynaryjnego lub w razie jego nieobecności, lekarza powiatowego, nie wolno u zwierząt chorych lub podejrzanych o wściekliznę wykonywać żadnych zabiegów leczniczych.

§ 3. W razie zabicia zwierzęcia podejrzanego o wściekliznę należy przesłać przez osobę pokąsaną lub umyślnego posłańca łeb zwierzęcia, odcięty wraz ze skórą, w odpowiednim opakowaniu do najbliższego zakładu badań rozpoznawczych.

§ 4. Zwierzęta, u których urzędownie stwierdzono wściekliznę, podlegają natychmiastowemu zabiciu. Zabiciu podlegają również psy i koty, pokąsane przez zwierzęta wściekłe.

§ 5. W razie urzędowego stwierdzenia wścieklizny u zwierząt, ustanawiają się 2 okręgi: a) okrąg zarażony i b) okrąg zagrożony.

Miejscowość, w której stwierdzono urzędownie wściekliznę, uważa się za okrąg zarażony; w tym okręgu wszystkie wałęsające się psy i koty podlegają wybicciu. Wszystkie zaś miejscowości, leżące w promieniu 20 kilometrów od okręgu zarażonego, stanowią razem okrąg zagrożony; w okręgu tym wszystkie psy powinny być na uwięzi prowadzone na linewkach i zaopatrzone, o ile możliwe, w kagańce. Wyjątek stanowią psy pasterskie, będące pod dozorem pastuchów lub myśliwskie w czasie polowania. Wałęsające się psy i koty, oraz psy, nie prowadzone na linewkach (smyczy) a nie zaopatrzone w kagańce, podlegają wybicciu. Władza administracji I instancji, w obrębie działania której zaszedł wypadek wścieklizny, ogłasza którą miejscowość należy uważać za okrąg zarażony a które za zagrożony, wydając w tym przedmiocie obowiązujące zarządzenia. O ile okrąg zagrożony znajduje się częściowo na terytorjum sąsiednich powiatów, władze administracyjne powiatu zarażonego, zawiadamiają o ogłoszonych zarządzeniach, w drodze najkrótszej, władze administracyjne tych powiatów, w których znajdują się miejscowości, należące do okręgu zagrożonego. Władze ostatnie powinny rozszerzyć wspomniane zarządzenie na miejscowości zagrożone, leżące w ich powiatach.

O wydanych rozporządzeniach zainteresowane władze administracyjne I instancji obowiązane są zawiadomić każdorazowo natychmiast władze przełożone II instancji.

§ 6. Zwłoki zwierząt podejrzanym, padłym lub dobitym z powodu wścieklizny, należy po dokonaniu sekcji i wyjęciu mózgu, usuwać w sposób nieszkodliwy natychmiast wraz z pociętą skórą.

§ 7. O każdym przypadku pokąsania, nawet przez zwierzę podejrzanym o wściekliznę, należy na-

tychmiast donieść odpowiedniej władzy administracyjnej I instancji, względnie najbliższemu lekarzowi powiatowemu. Osoby pokąsane powinny pozostawać pod obserwacją lekarza urzędowego aż do powzięcia podejrzenia lub stwierdzenia wścieklizny u zwierzęcia, stojącego pod obserwacją urzędowego lekarza weterynaryjnego, lub zabitego z powodu wścieklizny.

W razie najmniejszego podejrzenia o wściekliznę, powinien pokąsany być natychmiast odesłany do najbliższego instytutu pasteurowskiego na koszt gminy własnej celem poddania go szczepieniom przeciw wściekliznie.

§ 8. Chorzy na wściekliznę podlegają przymusowemu leczeniu w szpitalu; ich mieszkanie, wydzieliny, wydaliny i wszelkie używane przez nich przedmioty, podlegają, po udaniu się chorych do szpitala, odkażeniu.

§ 9. Osoba, pokąsana przez zwierzę wściekłe, udając się do najbliższego instytutu pasteurowskiego, powinna zaopatrzyć się w następujące dokumenty:

- a) Urzędowe poświadczenie wścieklizny u zwierzęcia, które ją pokąsało, na które równocześnie powinna być podana data pokąsania. W razie niemożności bezzwłocznego otrzymania takiego poświadczenia, może wystarczyć świadectwo lekarza urzędowego, potwierdzające, że ze względu na zdrowie pokąsanego konieczne jest jego natychmiastowe odesłanie go do najbliższego instytutu pasteurowskiego. Świadectwo takie musi być zaopatrzone w pieczęć urzędową oraz posiadać № dziennika podawczego.
- Badania i wydawanie świadectw dokonywa lekarz urzędowy bezpłatnie i bezzwłocznie.
- b) Dokument urzędowy, stwierdzający imię, nazwisko, wiek, stan, miejsce zamieszkania i przynależności osoby pokąsanej.
- c) Opis rany i udzielonej pierwszej pomocy (dokładnie wymieni, czy rana krwawiła i co z nią uprzednio zrobiono).
- d) Dokument urzędowy, stwierdzający imię, nazwisko, adres właściciela zwierzęcia i możliwość lub niemożliwość płacenia pokąsanemu odszkodowania.
- e) Dokładne wiadomości o zwierzęciu, które pokąsało udającego się do instytutu Pasteurowskiego (czy nie było przedtem pokąsane, przez kogo? i w jakim czasie? przed zachorowaniem na wściekliznę. Czy pogryzło również i inne zwierzęta? podać jakie, lub ludzi—podać ich liczbę wraz z dokładnym nazwiskiem i adresem).
- f) Dokładny opis objawów i przebiegu choroby u wspomnianego zwierzęcia.

§ 10. Osoby niezamożne, udając się same lub w towarzystwie do instytutu Pasteurowskiego, mają prawo według taryfy kolejowej (Dz. U. R. P. r. 1920, № 40, poz. 242) na żniżkową jazdę kolejami w III klasie do miejsca, w którym znajduje się najbliższy instytut pasteurowski i na powrót do domu dla siebie i osoby dozorującej, jeżeli wykaże się urzędowym świadectwem ubóstwa, wystawionem przez gminę

zamieszkania i urzędowym świadectwem lekarza o konieczności natychmiastowego wyjazdu do wspomnianego instytutu na leczenie, które wydaje się bezpłatnie.

§ 11. Pokąsani przez zwierzęta wściekle pozostają po dokonaniu szczepienia przeciw wściekliznie cały rok pod obserwacją lekarza urzędowego.

§ 12. Każdy pokąsany przez jakiegokolwiek zwierzę powinien udać się natychmiast do najbliższego lekarza urzędowego celem poddania się leczeniu, które odbywa się bezpłatnie.

Lekarz leczący pokąsanego powinien wypytać chorego: jakie zwierzę go pokąsało i podać wszystkie dane otrzymane od chorego w najkrótszej drodze lekarzowi urzędowemu, który znowu wszystkie wiadomości otrzymane o zwierzęciu i miejscu pokąsania komunikuje bezzwłocznie urzędowemu lekarzowi weterynaryjnemu.

Tak samo każdy lekarz weterynaryjny, dowiedziawszy się o przypadku pokąsania ludzi przez zwierzę wściekle lub podejrzanę o wściekliznę, powinien uwzględnić o tem natychmiast właściwego lekarza urzędowego, przesyłając mu równocześnie wykaz imienny osób pokąsanych.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą tamże obowiązującą moc wszystkie dotychczasowe przepisy lub rozporządzenia w tym przedmiocie wydane.

Kierownik Ministerstwa
Zdrowia Publicznego: *Chodźko*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Minister Spraw Wewnętrznych:
St. Downarowicz